

la humanitat

“... Confío que durant aquest curs passaran esdeveniments importants que podrien determinar la caiguda de la dictadura, el pes de la qual és una angoixa quotidiana, sobretot per als joves que no hem viscut mai en època de llibertat.”

Barcelona, 27 de novembre, 1959
(D'una lletra d'un estudiant.)

Núm. 5 - Tercera Epoca - Fundador Lluís Companys - Portantveu d'Esquerra Republicana de Catalunya - 30 de Novembre de 1959. MEXIC, D. F.

Editorial

El President Adolfo López Mateos, en el seu recent viatge als Estats Units, va manifestar davant els representants de la premsa de tot el món que Mèxic no reconeixeria mai el govern espanyol, de Madrid, mentre Franco estigués al poder.

Aquestes declaracions són una ratificació de la política exterior de Mèxic, fonamentada en la teoria Estrada, o sigui, la de respectar —com ha respectat sempre— el pensament polític dels altres pobles i de no immiscuir-se en els moviments polítics o revolucionaris de les altres nacions per a canviar la forma de govern, sempre i quan aquests haguessin sorgit de la lliure voluntat dels seus ciutadans; però també de no reconèixer, com no ha reconegut mai, els governs imposats per la força de les armes d'un país estranger.

Fidel a aquesta línia de conducta, Mèxic no reconegué la invasió d'Austria, realitzada per l'Alemanya nazi, ni l'annexió d'Abissínia imposada per la Itàlia feixista. Austria i Abissínia continuaren tenint els seus representants diplomàtics a Mèxic, malgrat haver estat reconeguts aquests estats de força gairebé per la totalitat dels altres pobles del món.

En el cas d'Espanya, la política mexicana ha estat la mateixa; doncs, si Franco està al poder, no és pas per la voluntat popular manifestada democràticament, ni per la revolució popular o militar del poble espanyol, sinó únicament per la imposició armada de la Itàlia feixista i de l'Alemanya nazi.

Des del 14 d'Abril de 1931, data de la proclamació de la República, fins al 19 de Juliol de 1936, Roma fou el centre de l'activitat antirepublicana dels conspiradors espanyols. El Vaticà dirigia l'esperit del Clergat, i Mussolini, des del Palau de Venècia, guiava l'acció de l'exèrcit i de les organitzacions tradicionalistes, feixistes i espanyoles. Alemanya també cooperava en aquestes activitats: Gil Robles, era invitat a assistir al Congrés de Nuremberg l'any 1934; José Antonio Primo de Rivera, tenia contacte directe amb els nazis, i el general Sanjurjo, home de confiança d'Hitler, rebia ordres directes d'aquest en la preparació i organització de l'alçament militar.

La primera prova d'aquesta intervenció, la tingueren en fer-se públic el pacte que Mussolini, i el general Balbó, signaren el 31 de març amb el tinent general Barrera i els senyors Rafael Olazábal i Antonio Goicochea, en mèrits del qual Mussolini es comprometia a ajudar la revolució feixista espanyola amb totes les seves forces, a donar-los tots el mitjans que fossin necessaris per a enderrocar el Govern de la República, a fi de substituir-lo per una regència que hauria de restaurar la Monarquia. Acte seguit, Mussolini, per a demostrar la seva bona voluntat, els lliurà, com a ajuda inicial, 20,000 fusells, 20,000 bombes, 200 ametralladores i 1.500,000 de pessetes.

A partir del 19 de Juliol, Mussolini i Hitler no s'amagaren mai de la seva intervenció. Proclamaren obertament la seva solidaritat amb Franco, no sols recolzant-lo militarment i econòmicament, sinó també moralment, intervenint a favor de l'Espanya franquista a totes les reunions internacionals, a la Societat de les Nacions de Ginebra i al Comitè de No Intervenció a Londres.

L'atterratge forçat al Marroc francès, el 27 de Juliol de 1936, de cinc Savoies Marcheti que formaven part dels vols d'avions eixits de Torí cap al Marroc espanyol, foren la prova formal de l'esmentada intervenció italiana.

Durant els dos anys i mig de la guerra civil espanyola, Itàlia sostingué a Espanya un exèrcit expedicionari permanent de més de 120,000 homes, amb armes modernes, superiors en qualitat i quantitat a les armes de l'exèrcit republicà i franquista junts. Un dels actes més provocatius del feixisme, fou quan, a la primavera de 1937, els vaixells pirates italians enfonsaren, al Mediterrani, els vaixells russos Komsomol, Asmidovich, Timiriassif i Mracolf, que transportaven armes i queviures a Espanya.

Els alemanys tingueren una participació no tan important en homes, però més forta en armament. Enviaren la Legió Condor, encarregada de dirigir i organitzar l'aviació i la defensa antiaèria, subministraren tots els carros d'assalt, avions, canons, antiaeris i antitancs, que necessitava l'exèrcit de Franco. El bombardeigament d'Almeria, pel cuirassat Graf-Von-Spie, davant l'actitud indiferent dels altres pobles, constitueix «una de les pàgines més vergonyoses de la història d'Europa.»

Les llistes dels legionaris morts a Espanya, eren publicades als diaris italians com a herois propis de la nació italiana. Les batalles de la nostra guerra civil eren descrites com si formessin part d'una epopeia nacional italiana. La caiguda de Barcelona fou celebrada a Roma i a Berlín amb més entusiasme que a Burgos. Per a Mussolini i Hitler, la guerra espanyola era només una etapa de la guerra mundial que feien per a imposar, al món, el feixisme i el nacional-socialisme.

Contra aquesta intervenció declarada, els països democràtics dirigits per França i Anglaterra, amb una falta de visió política, amb una por insuperable a la guerra, en lloc d'ajudar Espanya, crearen el Comitè de No Intervenció del qual formaven part vint-i-set nacions. La missió real d'aquest Comitè, iniciat per França el 26 de Juliol de 1936 i creat el 8 d'agost del mateix any, fou prohibir exportar armes a la República espanyola, constituir un veritable bloqueig. A la marina italiana i alemanya, se li confià la vigilància del Mediterrani.

Constituint el Comitè de No Intervenció, París i Londres embargaren els armaments adreçats al govern legal d'Espanya, i ho feren amb efectes retroactius, deixant sense valor els contractes realitzats abans d'iniciar-se la revolució. No sols

(Passa a la pàg. 2)

L'ANTIFRANQUISME D'ADOLFO LÓPEZ MATEOS

per Francesc Aguirre

Solament l'obligació d'haver de satisfer compromisos seriosament contrets, o l'audàcia de voler fer creure a llurs lectors que el President de Mèxic podia retractar-se d'una declaració feta públicament, pogué donar lloc a què certes publicacions vinguessin fent una campanya plena de tossuderia, però renyida en absolut amb la realitat, en el sentit que el reconeixement del Govern franquista per part de Mèxic no es faria esperar. Era debades que el Llicenciat Adolfo López Mateos, aprofitant una visita de cortesia que li feren els representants més destacats dels exiliats espanyols, hagués declarat d'una manera clara i terminant: «Per mi, seguint el precedent dels Presidents anteriors —precedent que va fixar Lázaro Cárdenas—, el representant d'Espanya a Mèxic és el designat pel President de la República espanyola a l'exili.»

Hi ha hagut publicació que ha enviat els seus representants a Espanya, gaudint d'una llarga estada a Madrid i a altres ciutats espanyoles (diuen que les despeses, anaren a càrrec del turisme franquista i de la «generositat» d'alguns «gachupins» que confiaven que, en cas d'èxit, serien agraciats per Franco amb el títol de marquès o comte), omplint columnes i més columnes amb intervis fetes a personatges de relleu, i també una amb el «Generalísimo», que es despenjà, com de costum, amb un munt de mentides. (Però fou al representant del «Figaro», de París, a qui ha dit el nombre més fantàstic de faltes a la veritat, puix que va presentar-se com a conseller d'Hitler i de Mussolini, arribant fins a declarar que va predir-los el greu perill que representava per a ells si Estats Units intervenien a la guerra; quan, la veritat, és que fou el mateix Franco qui digué que si els nordamericans feien la «bogeria» d'intervenir en contra dels agressors de les Democràcies, serien víctimes d'una derrota aplastant.)

Era, doncs, necessari per a fer emmudir, almenys per una llarga estona, a les publicacions entossudides en fer rectificar el criteri del govern mexicà en el cas del dictador del Pardo, que la declaració feta als exiliats espanyols prengué més volada.

Fou així que, amb motiu del seu viatge als Estats Units, el President de Mèxic,

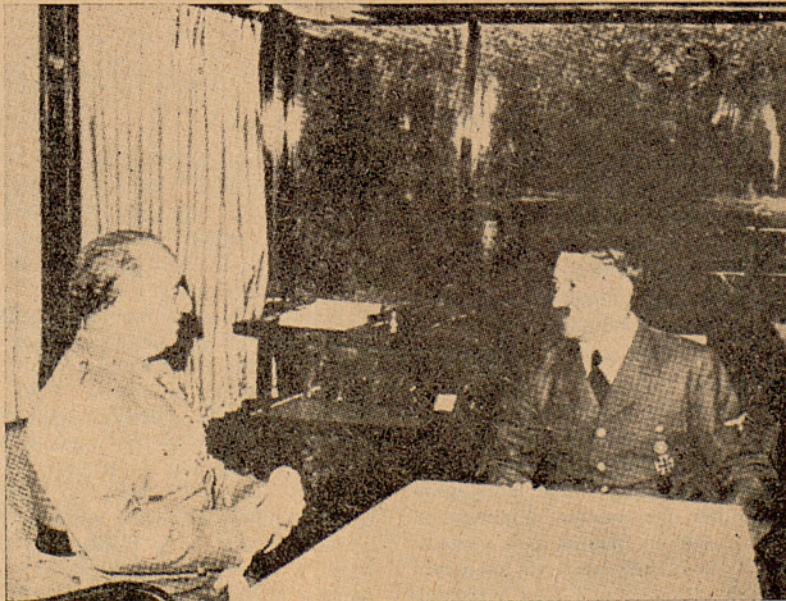
contestant una pregunta d'un dels quatre cents periodistes que assistiren a la reunió de premsa, manifestés: «Mèxic no té relacions amb el Govern actual d'Espanya, i no en tindrà mentre Franco continuï al poder.» Per cert, que entre els repòrters hi havia Josep Maria Massip, que desgraciadament tots coneixem, actualment representant del diari «ABC» de Madrid, a Nova York. Diu que, en sentir la declaració del President de Mèxic, desapagué cuita-corrents. Se suposa que per a donar la nova, telefònicament, al seu «amos». Però el cas és que les paraules del President Adolfo López Mateos no s'han publicat a Espanya.

El President A. López Mateos, en tornar del seu viatge, des del balcó del Palau Nacional repetí el que digué a Nova York, a l'entorn de les relacions amb l'Espanya franquista.

Per als que reiteradament han demanat la represa de les relacions amb l'Espanya feixista, fou una lliçó de dignitat que els donà el Primer Mandatari mexicà. Per a nosaltres, és una injecció de fermesa i d'optimisme en els nostres ideals de catalanitat, republicanisme i antifranquisme.

Hem d'agrair l'actitud del diari «Novedades», acèrrimament antifranquista, d'ençà que es feu càrrec de la direcció de dit periòdic l'ex-ministre d'Hisenda, Llicenciat Ramón Beteta. Com també és digne del nostre elogi la col·laboració del notable periodista senyor Luis Spota. En anunciar-se la celebració d'un banquet al «Casino Español», amb assistència dels representants diplomàtics dels països que tenen reconegut a Franco —a fi de commemorar el XXè aniversari de la sublevació militar, però que l'acte no obeïa a altre motiu sinó pressionar al Govern de Mèxic de cara a les «relacions diplomàtiques»—, fou Spota qui va publicar, primer que ningú, la posició del nou Govern mexicà, posant terme a les il·lusions que s'havia fet el senyor Oñós de Plandolit (català de Vic), representant extra-oficial de Franco, el qual després de la suspensió del banquet digué que hauria estat quelcom sem-

(Passa a la pàg. 2)

Ahir...